अग्निशमन व आणीबाणी सेवा
छत्रपती संभाजीनगर महानगरपालिका

1. प्रस्तावना

छत्रपती संभाजीनगर शहराची लोकसंख्या अंदाजे 17 लाख असून क्षेत्रफळ 175 चौ.मी. आहे. अग्निशमन विभाग हा अत्यावश्यक सेवा देणारा विभाग आहे. अग्निशमन विभागात नेहमी फायर, रेस्क्यु व इतर कॉल प्राप्त होत असून जनतेस 24 तास सेवा द्यावी लागते. शहरात पाच अग्निशमन केंद्र आहेत. 1) पदमपुरा 2) सेव्हन हिल्स 3) चिकलठाणा 4) एन 9, 5) कांचनवाडी येथे अग्निशमन केंद्रामध्ये कायम स्वरुपी 37 अधिकारी/कर्मचारी व 116 कंत्राटी कर्मचारी काम करीत आहेत. शहरात उंच इमारतीस अग्निशमन ना हरकत प्रमाणपत्र देण्यात येत असल्याने 70 मीटर हायड्रोलिक प्लॅटफॉर्म अग्निशमन वाहन तसेच इतर वाहने, रेस्क्यु साहित्य खरेदी करण्याची कार्यवाही चालु आहे.

2. छत्रपती संभाजीनगर शहरात कार्यरत असलेले चार अग्निशमन केंद

अ क्र	अग्निशमन केंद्र नाव	अधिकारी /कर्मचा-याचे नांव	दुरध्वनी/मोबाईल क्रमांक व ईमेल
1	मुख्य अग्निशमन कार्यालय, पदमपुरा, रेल्वे स्टेशन रोड, छत्रपती संभाजीनगर	1. श्री. संपत भगत मुख्य अग्निशमन अधिकारी 2. श्री.अशोक खांडेकर उप अग्निशमन केंद्र अधिकारी 3. श्री. विजय राठोड उप अग्निशमन केंद्र अधिकारी	101, (0240) 2334000, 2327401 ते 04, नियंत्रण कक्ष 9823270782 1. 9423149829 2. 9423741231 3. 9834414848 aur.firebrigade@gmai.com
2	उप अग्निशमन केंद्र, सिडको. जालना रोड, छत्रपती संभाजीनगर	1. मुस्ताक तडवी प्रमुख अग्निशामक 2. चेतन तरोळे अग्निशामक	(0240) 2472099 1. 9325056451 2. 9527721837
3	उप अग्निशमन केंद्र, एम.आय.डी.सी., चिकलठाणा, छत्रपती संभाजीनगर	1. कृष्णा होंळबे 2. सोमीनाथ भोसल प्रमुख अग्निशामक	(0240) 2474074 1. 8087762898 2. 9921929545
4	उप अग्निशमन केंद्र, एन 9 सिडको, छत्रपती संभाजीनगर	1. हरिश्चंद्र पवार 2. रमेश सोनवणे प्रमुख अग्निशामक	(0240) 2992101 1. 9096178141 2. 9834624030
5	उप अग्निशमन केंद्र, कांचनवाडी, जलशुध्दीकरण प्रकल्पजवळ, छत्रपती संभाजीनगर	1. विनायक कदम 2. संजय कुलकर्णी प्रमुख अग्निशामक	(0240) 2992104 1. 8605895356 2. 7276431564

3. अग्निशमन दलातील कार्यरत असलेल्या कर्मचा-यांचा तपशील .

अ.क्र.	पदनाम	मंजुर पदे	कायम स्वरुपी कार्यरत संख्या	कंत्राटी तत्वावर कार्यरत संख्या
01	मुख्य अग्निशमन अधिकारी	01	00	--
02	उप मुख्य अग्निशमन अधिकारी	01	00	--
03	स्टेशन ऑफीसर / अग्निशमन केंद्र अधिकारी	06	00	--
04	उप अग्निशमन केंद्र अधिकारी	15	04	--
05	प्रमुख अग्निशामक	37	13	--
06	ड्रायव्हर ऑपरेटर / वाहन चालक	67	05	20
07	अग्निशामक	221	06	89
08	वरिष्ठ लिपिक	02	01	00
09	लिपिक टंकलेखक / संगणक ऑपरेटर	05	02	02
10	टेलीफोन ऑपरेटर	02	02	05
11	शिपाई /मजुर	05	05	00
	एकुण ः:-	362	38	116

4. अग्निशमन अधिकारी / कर्मचा-यांचे कर्तव्ये

अ क्र	पदनाम	अधिकारी / कर्मचा-यांचे कर्तव्ये
1	मुख्य अग्निशमन अधिकारी	महाराष्ट्र फायर प्रिव्हेशन ॲण्ड लाईफ सेफ्टी मेजर्स ॲक्ट 2006 नुसार इमारतीची तपासणी करुन अग्निशमन नाहरकत प्रमाणपत्र देणे. प्रशासकीय व आर्थिक कामकाज व फायर, रेस्क्यु व इतर कॉलवर नियंत्रण ठेवणे. अपिलीय माहिती अधिकारी म्हणुन नियुक्ती करण्यात आली आहे.
२	अग्निशमन केंद्र अधिकारी	अग्निशमन अधिकारी व कर्मचारी यांच्यावर नियंत्रण ठेवणे, इमारतीची तपासणी करणे. मा.मुख्य अग्निशमन अधिकारी यांच्या आदेशाचे पालन करुन कनिष्ठ कर्मचा-यांकडुन कामे करुन घेणे.
3	उप अग्निशमन केंद्र अधिकारी	अग्निशमन अधिकारी व कर्मचारी यांच्यावर नियंत्रण ठेवणे, मा.मुख्य अग्निशमन अधिकारी यांच्या आदेशाचे पालन करुन कनिष्ठ कर्मचा-यांकडुन अंमलबजावणी करुन घेणे.
4	प्रमुख अग्निशामक	शिफट मधील वाहने, साधन सामुग्री तत्पर ठेवुन पथकावर नियंत्रण करणे. कॉलवर समय सुचकता ठेवणे.
5	अग्निशामक	फायर, रेस्क्यु व इतर कॉलवर वरिष्ठांच्या अधिपत्याखाली कार्य करणे.
6	ड्रायव्हर ऑपरेटर / वाहन चालक	कार्यालयीन वाहन चालवणे, व वाहनांची देखभाल करणे, फायर, रेस्क्यु व इतर कॉलवर वरिष्ठांच्या अधिपत्याखाली कार्य करणे.
7	दुरध्वनी चालक	फायर, रेस्क्यु व इतर कॉलचा तपशील दुरध्वनीव्दारे घेऊन वाहन घटनास्थळी रवाना करणे व सर्व वरिष्ठांना सुचना देणे तसेच घटनास्थळाशी सतत संपर्कात राहणे.
8	वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	संगणकावर कामकाज करणे, आवक-जावक पत्रव्यवहार करणे, आस्थापना विषयक कामकाज, जनरल पावती तयार करणे, मासिक व वार्षिक अहवाल बनविणे. अधिका-यांनी सांगितलेले कामे करणे.

5. अग्निशमन दलातील फायर टेंडर व रेस्क्यु साहित्याचा तपशील.

अ.क्र.	वाहने व साहित्याची नांवे	संख्या	अ.क्र.	सामान व साहित्याचे नांवे	संख्या
01	फायर टेंडर	08	01	लाईफ जॅकेट्स	45
02	रेस्क्यु व्हॅन	01	02	लाईफ बॉय	50
03	वॉटर मिस्ट मिनी फायर	01	03	इन्फ्लॅटेबल बोट	02
04	ॲम्ब्युलन्स	01	04	गळ	30
05	स्कॉरपिओ	02	05	वूड कटर	03
06	बोलेरो	04	06	कॉंक्रीट कटर	00
07	पोर्टबल पेट्रोल पंप	16	07	लाईट वेट चैन सॉ.	01
08	ट्रेलर पंप	16	08	अल्युमिनियम फोल्डींग स्ट्रेचर	07
09	किर्लोस्कर पोर्टबल पेट्रोल पंप	04	09	सेफ्टी हेलमेट	18
			10	पोर्टेबल इन्फ्लोटेबल ई.एल.सिस्टीम	01

6. अग्निशमन दलातील कामाचे स्वरुप

अ.क्र.	कॉलचे प्रकार	कामाचे स्वरुप
01	आगीचे कॉल / फायर कॉल	अग्निशमन विभागाकडून व्यावसायिक/ बहुमजली इमारत / हॉटेल / गॅस गोडावून / पेट्रोल पंप / रॉकेल साठा / फटाका / शॉप्स गोडावून / पेंट शॉप्स / कारखाने / सिनेमा हॉल / मंगल कार्यालय / एक्झीव्युशन हॉल / सॉमील / रास दांडीया / आनंद नगरी / सर्कस / शॉपींग मॉल्स / दवाखाने इ. व्यवसायाच्या ठिकाणचे अग्निशमन सुरक्षा व उपकरण तपासणी करुन ना हरकत प्रमाणपत्र देण्यात येते अथवा अग्निशमन अधिनियम नुसार फायर फायटींग सिस्टीमचे अंमलबजावणी करण्यासाठी पत्रव्यवहार करण्यात येतो.
02	रेस्क्यू कॉल	
03	बिल्डींग कोलॅप्स कॉल	
04	पंपींग कॉल	
05	कॅमीकल आगी	
06	गॅस लिकेज	
07	स्टॅंडबाय डयुटी कॉल	
08	व्ही.आय.पी. बंदोबस्त	
09	इतर आपत्कालीन कामे	

7. एन 9 व कांचनवाडी या दोन ठिकाणी नवीन अग्निशमन केंद्र स्थापन करण्यात आले

8. पुर्ण झालेली कामे

- उंच इमारतीस आग लागल्यास आग विझविण्यासाठी 29 मीटर एरियल प्लॅटफॉर्म हे वाहन खरेदी करण्यात आले आहेत.
- अंधारात रेस्क्यु कॉलवर काम करण्यासाठी Power Cap Lamp + Universal Holder व Charging Panel Helmet Light LED Lamp रेस्क्यु साहित्य खरेदी करण्यात आले.

9. अभिलेख वर्गीकरण

- अग्निशमन विभागातील अभिलेख यांचे वर्ग अ, ब, क व ड या प्रमाणे वर्गीकरण करण्यात आले आहे.
- अग्निशमन कार्यालयातील अभिलेख ड वर्गाचे एकुण 139 गठ्ठे झालेले असून 1318 संचिका नष्ट करण्यात आलेल्या आहेत.
- अभिलेखाची वर्ग अ, ब, क नुसार गठ्ठे तयार करण्याये काम चालु आहे.

10. प्रस्तावित कामे

अ) प्रादेशिक आपत्ती व्यवस्थापन केंद्र कार्यान्वयित करणे (RDMC) व त्या अंतर्गत इमजन्सी ऑपरेशन सेंटर (EOC) विकसित करणे.

ब) प्रादेशिक आपत्ती व्यवस्थापन केंद्र अंतर्गत शहर आपत्ती प्रतिसाद बल उभारणे (CDRF).

क) आपत्ती व्यवस्थापनासाठी समर्पित रेडियो संप्रेषण प्रणाली विकसित करणे. (walkie talkie)

ड) चिखलठाणा येथे SFTC मान्य प्रशिक्षण सेंटर विकसित करणे.

11. शहरात उंच इमारतीस अग्निशमन नाहरकत प्रमाणपत्र देण्यात असल्याने अग्निशमन हायड्रोलिक प्लॅटफॉर्म वाहन खरेदी करण्याची कार्यवाही प्रस्तावित केलेली आहे.

- शहरात मोठी आग लागल्यानंतर अग्निशमन वाहनाची आवश्यकता असते यासाठी नवीन सात वॉटर टेंडर वाहने, दोन फोम टेंडर, एक रेस्क्यु व्हॅन, व दोन मिनी वॉटर टेंडर खरेदी करण्याचे प्रस्तावित करण्यात आलेले आहे.